

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhados petitor egyszeri hirdetés 30 fill. Többszörös hirdetés jutányosabb. Nyilntér: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A városi tisztviselők fizetésrendezése.

— Második közlemény. —

Lapunk november 17-iki számában részletesen közöltük a szakosztály kiküldött albizottságnak jelentését és a javaslatnak a tisztviselők fizetésére vonatkozó részét; — az alábbiakban pedig közlést teszünk a tisztviselők minősítésére vonatkozó részt. Mielőtt azonban erre áttérnénk, — tekintettel arra, hogy a javaslat egyik másik intézkedése annak nyilvánosságra hozatala előtt kiszivárogván, egyrészt aggályok merültek fel az iránt, vajjon a városi képviselőtestület követelhet-e a városi tisztviselőktől nagyobb képesítést, mint a melyent a törvény előír; másrészt egyesek egyoldalú, remélhetőleg csak téves értesülésen alapuló híreszteléseikkel a javaslatot diszkreditálni igyekeztek, — czélszerűnek mutatkozik a javaslatnak ezen részét közelebbről megvilágítani és megokolni azt, hogy a bizottság miért találta szükségesnek a tisztviselők minősítésének általa javasolt szabályozását.

Az első kérdés az: vajjon *elvéleg* szükséges-e a tisztviselőknél állását valamelyes képzettséghez kötni? Azt hisszük, hogy a válasz erre nem lehet kétséges. A régi rendszer, midőn köztisztviselőknél teljesen minősítvény nélküli embereket tettek meg, elavult, és a mai modern korszakban nincsen tisztviselő, de még magánhivatalnok sem, a kitől bizonyos képesítést meg nem kívánának. Az alaki képesítés, ha nem is ad biztosítékot, de mindenesetre valószínűséget nyújt arra, hogy a tisztviselő hivatásának megfelelőhessen. Éppen azért csak helyeselni tudjuk, hogy a javaslat minden tisztviselőnél, kinek-kinek a szakmája szerint, a minimális képzettséget megszabja.

A második kérdés: vajjon *van-e* a városnak *joga* tisztviselőinek minősítését szabályozni s tőlük a törvényben előírt kvalifikációnál *nagyobbat* követelni? Az e tekintetben felmerült aggályok teljesen alaptalanok, mert hiszen a dolog természetéből folyik, hogy a ki tisztviselőt *alkalmas*, annak előfeltételeit is megszabhatja. A rendezett-tanácsú városok tisztviselői közül a törvény csak a polgármester, a főjegyző és az egyik tanácsos kvalifikációját szabja meg, a mi azonban nem zárja ki, hogy a város külön szabályrendelettel meg ne állapíthassa *valamennyi* tisztviselőinek minősítését és tőlük ne követelhesen olyan, avagy nagyobb képzettséget, mint a melyent a törvény a hasonló állami vagy törvényhatósági tisztviselőktől megkíván. Ez a városnak *autonom joga*, a melyet a törvény közérdekből csak annyiban korlátozhat, hogy némelyik állásnál megállapíthatja a maga részéről is a legkisebb képzettséget, a melynél kisebb a város be nem érheti. Különben a gyakorlatban már túlhaladott álláspont, a mit számtalan városi szabályrendelet bizonyít; de különben nálunk is már alkalmazást nyert ezen elv, mert hiszen az utóbbi szervezett *számvevői* állásnál a szabályrendelet a számvevőségi szakban, az állami és törvényhatósági tisztviselőktől megkívánt képesítést írja elő.

A két alapkérdés így tisztázva lévén, előáll a legfontosabb kérdés: *miben* legyen tehát a kvalifikáció szabályozása, s illetve helyes-e a bizottságnak e részben tett javaslata? Sokan lesznek, a kik első pillanatra a javaslatot túlkövetelőnek fogják találni és különösen kérdeznék: miért is kívánjunk egyes tisztviselőktől nagyobb képzettséget, mint a melyent rájuk, de még törvényhatósági tisztviselőkre vonatkozólag is a törvény előír? De ha mélyebben gondolkodunk és a kérdéssel behatóbban foglalkozunk, át kell látniok, hogy a tisztviselők színvonalának emelése köteles a jövőre nézve — és itt ne gondoljunk a jelenlegi tisztviselői karra, melynek jelentékeny része most is a törvényben, illetve a szabályrendeletben előírt nagyobb képzettséggel bír, — nemcsak nem hiba, hanem egyenesen *szükséges*, mert

különben könnyen megeshetik, hogy a városi gépezet valamikor megakad. Ne felejtsük el, hogy a tisztviselők minősítéséről, illetőleg a községekéről szóló törvény meghozatala óta 25, illetve 21 év telt el. A mi igen hosszú idő. Azóta nagyot változott a világ, mások lettek az igények, más a munkakör, s így más erők is kellenek ennek megfelelő betöltésére. Kérdezzék csak meg valaki városunk főjegyzőjétől: vajjon közönséges jegyzői képzettséggel tudna-e hivatásának kellően megfelelni? Avagy, ha elgondoljuk, hogy a városi tanácsnokoknak mennyi fontos magánjogi kérdésben, fegyelmzett jogi gondolkozást igénylő közigazgatási ügyben kell döntenie és azonfelül hányszor kell kihágási ügyben ítélnie; — nem természetes-e tehát, hogy ehhez magasabb jogi képzettséget kíván a tervezet az egyszerű jogvégeztésnél? De hiszen már a tisztviselők minősítéséről szóló 1883: I. t. cz. meghozatalakor maga a törvényhozás átlátta, hogy a tulajdonképeni közigazgatási szaknál előírt képzettség *vajmi csekély* s ezen intézkedést csak ideiglenesen tekintette, kimondván, hogy minél előbb külön törvényben *közigazgatási tanfolyamnak* berendezése és azzal kapcsolatos *vizsgálati rendszer* iránt fog intézkedni. A törvényhozás ezen ígérését, sajnos, be nem váltotta; de nyilvánvaló, hogy akkoriban csak szükségből érte be a kisebb minősítéssel, mert számolnia kellett a létező viszonyokkal, a rendelkezésre álló anyaggal. Hiszen, ha nagyobb képzettséget ír elő a törvény, honnan teremtetne volna elő a rohamosan fejlődő közigazgatási szakban szükségeselt tisztviselői óriási kontingensét? Kétségtelen azonban, hogy a törvényhozás az 1883: I. t. cz. cikket reformálni fogja, a mi előbb utóbb mindenesetre bekövetkezik, a változott viszonyokhoz képest *fokozottabb igényekkel* fog fellépni a közigazgatási tisztviselők minősítése. Ezen eszmék vezérelték a bizottságot javaslatának kidolgozásánál és csak helyeslehetjük, hogy a kérdést a modern kor követelményeihez képest kívánják szabályozni, annál is inkább, mert a mai szellemi túltermelés mellett nem lehet kétség az iránt, hogy mindenkor kaphatunk megfelelő erőt.

A bizottság javaslata a fenti irányelveket szem előtt tartva, a pénztár számvevőségi- és kezelőiszteknél *ugyanazon* minősítést írja elő, mint a melyent a törvény ugyanezen szakokban az állami és törvényhatósági tisztviselőktől megkíván. A polgármesteri, tanácsosi, főjegyzői, de sőt az alkaptányi állást is, tekintettel a munkakör fontosságára, *magasabb* jogi kvalifikációhoz köti.

Különös figyelmet érdemel a javaslatnak azon intencziója, hogy a tanácsnak technikailag képzett, vagyis *mérnöki* tagja is lehetőleg legyen. A korszerű haladás szelleme érlelte meg bizonyára ezen gondolatot a bizottság tagjaiban, és mi ezt nemcsak helyesleljük, de még jobban szeretjük volna, ha mindaddig, a míg városunk külön *mérnöki osztályt* fel nem állítat — a mi rossz anyagi viszonyaink mellett a közel jövőben nem remélhető — a szabályrendelet parancsolólag rendelné el, hogy az egyik tanácsnoknak mérnöki oklevéllel *kell* bírnia. A városok fejlődése ma különösen műszaki téren történik; s e tekintetben sokat tanulhatnánk a külföldtől, a hol — főleg Németországban — sokhelyütt *két* polgármesteri állást szerveztek, úgy, hogy az egyik mérnök. Mi természetesen, számolva az anyagi viszonyokkal, nem mehetünk el odáig, de mindenesetre legalább *egy* technikai erőt biztosítanunk kell a tanácsban. De helyesnek találjuk a javaslatnak azon intézkedését is, mely a mérnöki oklevéllel pótolhatóan mondja a jogtudományi államvizgát, — hiszen tényleg jóval *több* annál, úgy, hogy kettős: mérnöki és jogi képzettség esetén a polgármesteri állás betöltésénél beéri a törvényben előírt legkisebb jogi kvalifikációval, vagyis az államtudo-

mányi államvizgával. Ezek után szó szerint közöljük a *javaslatnak* idevonatkozó részét:

A tisztviselőktől a következő *képzettség* igazolása kívánatik meg, — még pedig:

1. a *polgármestertől*:
a) mérnöki oklevél és államtudományi államvizsga; vagy:
b) jogtudományi vagy államtudományi tudorság; avagy:
c) jogtudományi és államtudományi államvizsga.
2. A *tanácsosoktól*: a) jogtudományi államvizsga, b) mérnöki oklevél. (Legalább egy tanácsosnak jogtudományi államvizsgával kell bírnia.)
3. *Főjegyzőtől*: államtudományi államvizsga.
4. A *tanácsjegyzőtől* és *közgyámától*: a közigazgatási tanfolyam elvégzése és az előírt vizsga sikeres letétele.
5. *Közigazg. irnoktól*: a középiskolai négy osztály sikeres elvégzése.
6. *Főpénztárostól* és *pénztártiszteltől*: középiskolai érettségi és adóhivatali tiszti vizsga.
7. A *pénztári gyakornoktól*: középiskolai érettségi vizsga.
8. *Számvevőtől*: középiskolai érettségi és államtudományi vizsga.
9. *Rendőralkapitánytól*: jogtudományi államvizsga.
10. A *rendőrtisztől* és *rendőrgyakornoktól*: középiskolai érettségi vizsga.
11. *Építéstől*: építőmesteri vizsga.
12. *Az orvosoktól* és *ügyésztől*: az 1883. évi I. t. cz. által kívánt képesítés.

Azokra a városi tisztviselőkre, a kik e szabályrendelet életbeléptetése alkalmával már szolgálatban vannak, e rendelkezések *nem* vonatkoznak; s ők az általuk betöltött állásra — tekintet nélkül, hogy meg van-e előírt képzettségük, vagy nincs — jövőre is megválaszthatók.

A rendőrbiztos a rendőrkapitányi; — az I. oszt. rendőrirnok a rendőrtiszti, — a II. oszt. rendőrirnok a rendőrgyakornoki, — végül a pénztári irnok a pénztári gyakornoki címet kapja.

Az átalakuló Eperjes.

Eperjes — tagadhatlanul — sokat fejlődött az utolsó tíz évben. Sokszor előnyére. Néha hátrányára, mert okos és józan terelés és kiszámítás elenyészt. Mert, hiába, nincs bölcsőbb dolog az ember alkotásában, mint ha előrelátást képes valaki alkotásába belevinni. Erre mondták a régiek: «A dolog felét nyerte már meg, a ki bölcsen kezdte». A mi nyomorúságunk — a magyar kiszámítatlanság — az oka, hogy nálunk ez a rendkívüli érték, ez a bölcsesség nem érvényesül. Néha sok más gyöngesség is kíséri ezt a kiszámítás-hiányt. Azért létesül nálunk oly kevés és azért oly silányul, nyomorult. Azért vagyunk oly nehézkesek és lassúak. Azért oly kevés a czélszerűség és az összhangzat műveinkben. Pedig már csak azért is ideje volna ez elsőrangú kelleket bevinni mindenüvé és érvényesíteni mindenütt, hogy emberi értelmességüket és rátermettségüket olcsó szerrel és jogosan ne ócsárolják sehol. Ellenkezőleg, szemet szúrjon elleneinknek is és feltűnjék minden, mit magyar ész és kéz alkot.

Egy van, minek igazán örvendhetünk mi eperjesiek. A mi nekünk igazán sikerült. A mi nekünk áldást hozott és még többet hozhat, ha elég eszmélődők és okosak vagyunk azt jól felhasználni. Mert a földben heverő gyémánt sem ér sokat, hacsak felszínre nem hozzuk nem csiszoljuk és a forgalom sodrába nem viszzük.

Az utóbbi éveknél ez az alkotása, ez az igazi érték: a *vizvezeték*.

Ez egyhez gratulálhat magának Eperjes városa és a közönség. Dicsérheti a város fejét és munkatársait, hogy gondtal, körültekintően, czélszerűen megvalósították.

Szerencsésük is volt hozzá. Szolid, megbízható, tisztességes és szakavatott vállalkozókra találtak. A műdicséri mesterét Nemcsak tudja, de éri is ezt Eperjes közönsége. Csak nézzen egyebüvé. Csak nézzen Kassára!

Most a közönségen a sor ez áldásos művet teljesen kiaknázni. Nem kisebb és nem kevésbé jelentős feladat ez, mint maga a mű létrehozása. *Élni vele bölcsen és egészen — ez fejezi ki a mű valódi értékét.* Ehhez is gondolkodás, körültekintés, bölcsesség kell.

Ez a mű van hivatva a köztisztaságot és közegészséget szolgálja. Fogja-e? — nagy kérdés. Attól függ: kik rá hivatják, tudják-e azt a gyakorlatban teljesen alkalmazni, bevinni az életbe?

Tudunkkal a város egybeállított hygienikus intézkedéseit a miniszter már jóváhagyta. A keresztülvitelen a sor.

Most, mikor a víz, a tiszta víz mindenütt csörgedez lábaink alatt, minden Augiász-istállót szépen ki lehet, de kell is mosni és mosatni.

Kik arra hivatják: nyissák meg szemüket! De tán előbb azt kellett volna mondanom: maga a város közönsége nyissa meg a maga szemét! Lásson és tegyen! Maga ne tűnjön se bent, se kint semminő szennytel! Ez a valódi átalakulás útja. Jobb és hatásosabb, mintha a hatáságnak kell szemét megnyitnia, hogy a nagy-közönséget rákényszerítse.

A társadalom fejlődésének első törvénye: a tisztaság és közegészség. Az első teszi ki majdnem az egész modern hygieniát. A modern orvosi tudományt.

El hát a sok régi szennyel és betegség-termő piszokkal!

Kezdjük ott, hol enni-inni adnak. Hol élelmiszereket és italokat árulnak!

Mily förtelmes Augiász-istállók vannak köztük e czímen is!

Csak nézzünk szét és megtaláljuk.

Ezeknek elsősorban kell a tisztaságtól ragyogniok. Mert a víz és levegő után ezek a legfontosabbak és a legnagyobb szerepet játsszák a mindennapi életben. Különösen a *pálínkamérő boltokat* méltassák figyelmekre a közegészség öreie!

Ha már drága pénzen mérik a szegény önfelédet és tehetetlen embereket a mérget, legalább tisztességes és egészen tiszta helyen történjék az. Addig is, míg magát a méreg mértékét és minőségét jobban ellenőrzik kormány és parlament.

Aztán következnek majd a nagy tisztításban a kevésbé nyilvános helyek, hogy azok is szűnjenek meg a nagy betegségek és epidémiai titkos melegágyai lenni.

A szenny és piszok nem okvetetlen kellékes a nagy társaságban együttélő embereinek. Hiszen a modern élet első kelleke: a tisztaság. A legfőbb orvosi tudomány pedig ennek bölcs keresztülvitele!

Ágoston Károly.

A kisemberek nyugdíja.

A társadalomnak mindazon osztályai, melyeknél a vagyonserzés a lehetetlenség közé tartozik, aggódva a jövő kiszámíthatatlan eshetőségein: tömörülni igyekeznek, hogy egyesült erővel oly intézményeket létesítsenek, melyek nekik a megélhetést azon időre is biztosítsák, a mikor a sors esélyei következtében hosszabb időre vagy örökre képtelenné válnak arra, hogy mindennapi kenyerüket megkereshessék.

Hazánkban a *tömegnyomor* enyhítésére számos jótékony célú intézményt létesítettek, melyek hivatásuknak többé kevésbé meg is felelnek. Az emberiség haladásával az igények is megnagyobbodtak. Sok, kisebb segélyezési alapokkal rendelkező egyesületek a hozzájuk fűzött reményeknek megfelelően nem tudtak s helyüket elfoglalták az országosan szervezett, modern alapokra fektetett egyesületek.

Az iparilag fejlődöttebb nyugati államok a szociális törvényhozás terén régen megelőztek bennünket. A Németbirodalom 60 milliónyi lakosságának ötöde betegség ellen, *harmada* baleset ellen, *negyede* rokkantság és aggság ellen van biztosítva, kötelező alapon. Közel 500 millió márkát fizetnek ki évenként betegeknek, a balesetek áldozatainak, a rokkantoknak és aggoknak. Ezen összeghez a munkaadók 250 millió, a munkások 200 millió és az állam 50 millió márkával járul hozzá évenként. Ezen óriási szociális művet az *ösvégyek és árvák* biztosításával készülnek kiegészíteni. Mondanunk is fölösleges, hogy ezen rengeteg segélyezéssel gyökeresen megoldották a németek a szegényügyet.

Franciaországban, Angolhonban s a nyugat többi, gazdaságilag erős államaiban is kielégítően oldották meg a dolgozó néposztályok beteg-, baleset-, rokkant- és aggkori biztosítását.

A fejlődés megkívánta, hogy nálunk is a szociális törvényhozás terére lépjenek; ennek folytán a beteg-

segélyezés és a balesetbiztosítás kérdései a közelmúltban megoldást nyertek s ezzel Magyarország a többi művelt állam nyomába lépett. E törvények mérhetetlen sok jót eredményeznek majd az idők folyamán.

A legfőbb szociális biztosítási ág: a *rokkant- és aggkori biztosítás*, még eddig meg nem valósulhatott az ezel járó óriási anyagi terhek miatt, melyeket ez megkíván. Tudjuk, hogy hazánkban a korra és a haladásra való tekintettel már oly intézményeket kellett létesíteni, melyeket a nyugat országainak a gazdasági fejlődés ugyanazon fokán, a melyen Magyarország ma áll, nem kellett még létesíteniök és fentartaniök. Ezzel is nehezebb a helyzetünk.

Ezért eddig csak az állami tisztviselők, a vasutasok, postások és egyéb állami alkalmazottak, a városi, megyei tisztviselők és alkalmazottak s részben a magánvállalatok tisztviselői részesülnek nyugdíjban szolgáltatékptelenségük esetén.

A dolgozó társadalom legnagyobb és legszámottevőbb tömege: a *kisiparosok, kiskereskedők, munkások, napszamosok* nincsenek biztosítva a rokkantság és aggkor szomorú idejére. Pedig a isembereknek van elsősorban szükségük támaszra a sors csapásai ellen. A munkából kidőlteteket segítséget keresnek szorultságukban s ha azt meg nem találják, kétségbeesnek s balsorsukban a társadalom ellenségeivé válnak, telve gyűlölettel szidják a fennálló rendet, mely róluk nem gondoskodik, őket nem támogatja. A kétségbeesett, nyomorba jutott ember látása pedig fájdalmat okoz minden érző szívnék. Az egyes ember azonban csakis pillanatnyi nyomorából segítheti ki szenvedő embertársát, azaz — alamizsnát nyújthat neki. A megajándékozott az adományt elfogadja, meg is köszöni, de — szegényli is, hogy ő, ki életét becsületes munkával töltötte, szerencsétlenségében kénytelen alamizsnát elfogadni. És hányan vannak, kik inkább éhen halnak, semhogy kolduljanak!

Az önálló kisiparos, a kiskereskedő helyzete semmivel sem rózsásabb, mint a napibéért dolgozó munkásé, ha egyszer rokkantná válik. A mai nehéz időkben vagyont öreg korára alig gyűjthet. A meddig fiatal, erős és egészséges, küzd és megkeresi a maga és családja kenyerét. De ha idővel betegség megtöri: rokkant lesz, nem felelhet meg a követelményeknek s a nélkülözés és nyomor rémei hozzá is beköszöntenek.

Ezen elmélkedésre pedig egy évi-jelentés készített bennünket, a melyben az országos jellegű *Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyűlése*-nek vezetősége számol be működésének eredményéről s a mely véletlenül kezünkbe került.

Érdekes olvasmány. Báikinék ajánlhatjuk saját okulására! Megtudjuk belőle, hogy mi magyarok korántsem vagyunk oly szegények és elhagyottak a rokkant- és aggkori biztosítás terén, mint azt eddig hittük. Sőt! Bátran állíthatjuk immár, hogy a magyar munkások ezen, önkéntes belépés alapján szervezett egyesülete a magyar elmét dicséri, annyira, hogy a külföldön csak *kötelező* alapon tudtak ily rövid idő alatt nagyobb eredményeket elérni, az *önkéntes belépés* alapján ez sehol sem volt lehetséges.

Szíves olvasóinkat bizonyára érdekelné fogja, ha röviden ismertetjük az egyesület történetét, a melyből megállapíthatjuk, mily bámulatos sikereket tud az emberi akarat és kitartás elérni.

Az egyesület 1893-ban alakította meg 112 lelkes magyar munkás Budapesten. Az a cél lebegett szemük előtt, hogy szerény keresetű embertársaiknak állandó segélyt biztosítsanak, hogy ha gyógyíthatatlan betegség, baleset vagy aggkoruk miatt szakmájukban munkas és keresetképtelenné válnak s ezzel megóvják őket a koldulás lealázó szegénységétől.

Tíz éven át senkinek sem adtak segélyt; ezidő alatt dolgoztak és gyűjtötték a segélyezési alapot. 1903-ban kezdték meg a rokkantok segélyezését s azóta (4 és fél év alatt) 242 rokkantnak, 63 árvának és számos ösvégynek több mint 170,000 korona segélyt fizettek ki.

Nincs is a világon még egy oly nyugdíjintézmény, mely az I. oszt. heti 20, a II. oszt. heti 24 és a III. oszt. heti 30 fillér tagsági-díj mellett már tíz évi tagság betöltése után, rokkant tagjainak az I. osztályban heti 8-40 (évi 436 kor. 80 fill.), a II. oszt.-ban heti 9-80 (évi 509 kor. 60 fill.), a III. oszt.-ban 11-90 (évi 618 kor. 80 fill.) rokkantsegélyt, 40 évi tagság után pedig hetenkint 12, 14, illetve 17 kor. nyugdíjt adna. A nyugdíj 40 évi tagság betöltése után mindenkinek jár, tekintet nélkül arra, hogy munkaképes-e vagy sem.

Az elhalt, segélyre jogosult tagok *árvái* 14 éves korukig neveltetési járulékból részesülnek. Ha árvák nem maradnak hátra, az *ösvégy* végkielégítést kap.

Az egyesület még ott is gyakorolja a humanitást, hol erre az a apszabályok nem kötelezik. Így a központnál és minden fióképintzárnál van külön segélyezési alap,

melyből oly elhalt tagok *hátramaradottai* részesülnek segélyben, kik a jogosultságot halálukig el nem érték.

Az önzetlen buzgóságnak, a lekiismeretességnek példás megnyilatkozását látjuk az egyesület vezetésében is, melynek bámulatos eredmények köszönhetőek. Az egyesületnek Budapesten van a központi irodája, vidéken eddig 172 fióképintzár van, összesen 54,000 fizető-, számos pártoló- és alapító taggal. Az egyesület közhasznú működését a kereskedelmi kormány is elismerte s 1907-től kezdve *évi öt ezer korona állami támogatásban* részesíti. A közhatóságok, a sajtó, a papság, a tanítóság, az ipartestületek, számos gyáros és emberbarát erkölcsi és anyagi támogatásban részesítik. A munkaadók közül számosan munkásaik helyett az illetéket egészen vagy részben fizetik. Városok, községek, intézetek alkalmazottaikat beiratták.

A vagyonkezelés kifogástalan. Havonként Hivatalos Közlöny adnak ki, melyben nyilvánosan elszámolják a bevételeket és kiadásokat. Az egyesületnek jelenleg 2 millió 880,000 korona vagyona van, mely állami értékpapirokban, készpénzben és a budapesti egyetemi házában van teljesen biztos alapokon elhelyezve.

Az egyesület a Budapesten most záródó nemzetközi balesetügyi, iparegészségügyi és munkásjóléti kiállításon egyik legnagyobb díjjal: az állami aranyéremmel tüntették ki, ezzel is elismerve közhasznú voltát.

Ezt az egyesület ajánljuk vármegyebeli iparosaink és munkásaink figyelmébe. Valóban humánus, minden politikától, felekezeti és nemzetiségi kérdéstől távol álló, tisztán jótékony céljait megvalósítani törekvő intézmény, mely a magyar munkások és iparosok dicsőséges alkotása.

Örömmel tölt el bennünket, hogy ezen valóban humánus egyesületnek itt is van már virágzó fióképintzár. Buzgó, érdemes férfiak kezdeményezésére alakult, a kiknek ezért hála és elismerés jár, mert derék munkát végeztek. Törekedjünk mindannyian arra, hogy ez az áldásos intézmény nálunk megizmosodjék, támogassuk azt erkölcsileg és anyagilag, mert ezzel igazán csak jót cselekszünk.

Iratkozzék be az egyesületbe az iparos, a kereskedő, a segéd, a tanonc; irassa be mindenki a feleségét, 14 éven felüli gyermekeit, ha fizetés ellenében munkát végeznek. Iratkozzék be a földmunkás, a napszamos, a gazd s azoknak dolgozó családtagjai; a tisztviselő, napidíjas, gyakornok, hivatalosok s általában mindenki, ki fizetés ellenében munkát végez. A kedvezményes beiratási díj csak 1 kor. 20 fillér.

Mindnyáján munkások vagyunk, akár szerszámmal, akár szellemi munkával keressük meg mindennapi kenyerünket. A munkás és iparos keze-lába, a szellemi munkás agya elgyöngül idővel — rokkantná válik. És akkor elénkbe tolu az a kérdés: mi lesz most velünk? Miből élünk ezután?

A Mindenható azért adott az embernek észet, hogy tudjon segíteni magát. Vajjon van-e ember manapság, ki ne ismerné az örök, igaz mondást: „Segítség magadon s az Isten is megsegít!”

Az egyesület központi vezetősége (Budapest, VIII. ker. József-utca 23.) igen szívesen ad bárkinek is fölvilágosítást, a ki ez iránt hozzá fordul; továbbá az *eperjesi* (155-ik sz.) fióképintzár vezetősége is, melynek helyisége: a Munkásbiztosító Pénztárban (Fő-utca 101. sz. a.) van, a hol befizetéseket minden hónap 1-ső és 3-ik vasárnapján d. e. 9—10 óráig eszközölnek.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

Széchenyi-köri zeneestély. Különös érdekességet kölcsönöz a legközelebbi zeneestélynek azon körülmény, hogy az immár országos hírv *Regécy nővérek* vesznek részt a hangversenyben. Érdemes fel-említeni, hogy első nyilvános szereplésük színhelye az Eperjesi Széchenyi-kör volt, és most, mielőtt nagyobb külföldi körútra indulnának, utolsó nyilvános hangversenyüket a Széchenyi-körben adják. Alkalmunk lesz meggyőződni, hogy a két nővér mint teljesen kiforrott művésznők hagyják itt az országot, hogy a magyar névnek és zeneművészetnek újabb és újabb babérokat és dicsőséget szerezzenek. — *Halmi* Hedvig énekművésznő fellépte is biztos garanciája az est sikerének. K—y.

Pálmay-est. Nagy várakozással tekintett városunk közönsége a november 27-ikén tartott művésztársulatra, a melynek szereplői gróf *Kinskyne Pálmay* Ilka, *Batizfalvy* Elza, *Tollagi* Adolf és *Hajós* Károly zeneszerző voltak. Ritkán nyílik városunk közönségének alkalom arra, hogy ily nagynevű, európai, sőt világhírű művésznő előadásában gyönyörködhessek, mint *Pálmay* Ilka általánosan ismert, szívet-leiket győ-

nyörkö
pesség
vonzó
tével,
a minő
városi
egy-egy
jességé
vétel
tartalm
sértől
soraiba
leghál
zongora
kisérté
Játéka
a legne
gel adja
művész
hangyer
hanem
tosabb
és györ
eddig k
ismertet
senyek
na műf
egyhang
cabaret
Mai este
gazdag
ban s a
volt a m
kített m
szeknek
idő alatt
kívüli h
gyakoro
minden
előadásá
külön-kü
az estély
követke
Godardt
Grenede
A.-tól
bajos vo
séget, zu
ves egy
pompás
melynek
a közöns
fülbemá
ábrándv
hol meg
érzelmek
oly hatá
ragyogó
sában k
volna. A
táncot j
szenesleg
bögre
gása, tá
is a töb
«Huszár
jelzett, E
ség azor
mert val
szármén
Batizfalv
elő. Két
látni, mi
rült elő
lommal
szetéből
művésze
úszott:
lékezetét
hozzájár
megjelen
kezdetén
Batizfalv
adott s

részesülnek
nem érték.
eretségnek
vezetésében
bnetők. Az
ája, vidéken
000 fizető,
közhasznú
elismerte s
mogatásban
g, a tanító-
emberbarát
A munka-
az illetéket
ségek, inté-

Hivatalos
elszámolják
ek jelenleg
ely állami
esti egyleti
ezve.
nemzetközi
kiállításon
mel tün-

parosaink
s, minden
stól távol
i törekvő
sok dicső-

n valóban
xpénztára.
alakult, a
k munkát
gy ez az
mogassuk
zán csak

ereskedő,
feleségét,
n munkát
pszámos,
iszviselő,
mindenki,
ezményes

számmal,
napi ke-
szellemi
válik. És
velünk?

sz, hogy
anapság,
s maga-

III. ker.,
s fölvilá-
eperjesi
k helyi-
01. sz. a.)
és 3-ik

R.

nös ér-
stélynek
Regéczy
mes fel-
helye az
agyobb
s hang-
almunk
teljesen
hogy a
s újabb
Hedvig
az est
K—y.

ekintett
művész-
Pálmay
Károly
özönsé-
pai-, sőt
hessék,
et győ-

nyörködtető, magasan szárnyaló éneke és előadó képessége *Batizfalvy* Elza kedves, temperamentumos s vonzó egyénisége, egyesülve finom, kifejtett művészetével, oly szép előadásban engedett gyönyörködnünk, a minőben ritkán lehet részünk — különösen vidéki városokban, a hová az igazi művészet ritkábban téved egy-egy szóra. *Tollagi* Adolf művészetét a maga teljességében ragyogtatta. Előadott darabjai, melyek kivétel nélkül mind pompásan sikerültek, nemcsak tartalmuknál fogva, hanem különösen igazi művésziességtől áthatott remek előadásuk révén a közönség soraiban nagy elismerésre találtak. *Hajos* Károlyé volt a legháládatlanabb szerep. Két önálló pontban szerepelt zongorajátékával, s különben az előadó művészeket kísérte. Egyénisége azonban mindenütt érvényesült. *Játéka* művészi. Nagy technikája s művészi szelleme a legnehezebb részleteket is a legnagyobb könnyűséggel adja elő. Röviden ennyit mondhatunk a szereplő művészekről, a kik mai föllépésükkel nem a szokásos hangversenyek számát akarták egygyel szaporítani, hanem ezeknél sokkal gazdagabb tartalmú, változatosabb s tagadhatatlanul sokkal nagyobb művelzetet és gyönyörűséget nyújtó, de vidéki városainkban még eddig kevésbé ismert estélyek fajával: a cabaret-vel ismertették meg közönségünket. A szokásos hangversenyek már nem mindig elégitik ki a XX-ik századna művelzet után vágyó emberét. Gyakran bizonyos egyhangúság, megszokottság kíséri azokat, melyeket a cabaret gazdag változatosságával tesz élvezhetőbbé. Mai estélyünk műsor-pontjai az előadó művészeknek gazdag tárházát tárta elénk a legváltozatosabb formában s a legtökéletesebb előadásban. Kilencz pontja volt a műsornak, melyet tíz percig tartó szünet szakított meg. Jól esett e kis pihenés nemcsak a művészeknek, hanem a hallgató közönségnek is, mely ez n idő alatt kedves társalgással adott kifejezést azon rendkívüli hatásnak, melyet a műsor egyes pontjai reá gyakoroltak, de néma csend honolt a nagy terem minden részében, midőn a művész a pódiumra lépve, előadását megkezdte. Lássuk az előadott darabokat külön-külön is, hogy áttekinthetőbb képet nyerhessünk az estély lefolyásáról. Gróf *Kinskyne Pálmay* Ilka a következőket adta elő: a) «Chanson de Florian» B. Godárdtól; b) «The Gondoliers» Sullivantól; c) «Adieu, Grenede» Henritől és végül d) Altató dal dr. Szirmai A.-tól. Föllépése, megjelenése oly kedves, vonzó és bájos volt, hogy már ez is magával ragadta a közönséget, zúgó taps és lelkes éljenzés fogadta rokonszenves egyéniségét s csak nagysokára kezdhette meg pompás művészetének fényes ragyogtatását. Hangja, melynek terjedelme, üde tisztasága bámulatba ejtette a közönséget, a mely váltakozva: hol szeliden, kedves, fülbemászó dallamokat zengett, hol el-elandalgott s ábrándvilágba vezetett áhítatosan hallgató lelkünket; hol meg akarát, erő, tomboló szilajság, parancs s az érzelmeknek ezerféle váltakozó neme nyilatkozott meg, oly hatást gyakorolt a jelenlévő publikumra, mintha ragyogó művészetének ily tündéklő megnyilvánulásában közvetlenül is Athene dédelgetett kedvence volna. Az ötödik pontban táncolni láttuk. Feczipős táncot járt s közbe énekelt is («Szoknya-nóta» és «A szeneslegény, szenesleány»-ból való, «Eltörött a kis bögre» kezdetű dalt adta elő.) Finom, könnyed mozgása, tánczának élénksége, szereplésének ezen pontját is a többiekhez emelte. Az utolsó pontban is, mely a «Huszársíny» című népszimfóból egy párjelenetet jelzett, Pálmay Ilkát láthattuk volna Kis kellemetlenség azonban lehetlenné (!) tette e jelenet előadását, mert valaki elég vakmerő volt és Pálmay szép huzármentjét — ellopta. Ezt pótlendő, a művész *Batizfalvy* Elzával kedves és hatást keltő duettet adott elő. Két kitűnő művésznőt volt alkalmunk egyszerre látni, művészetükben gyönyörködni s pompásan sikerült előadásukat élvezni. A mit Pálmay Ilka ez alkalommal is fényes és ország-világ előtt ismert művészetéből közönségünknek nyújtott, s ez az est, mely művészetének ragyogó fénysugaraitól tündéri fényben úszott: sokáig felejthetetlen lesz közönségünk emlékezetében. — Nagyban, sőt, mondhatnók, felerészben hozzájárult az est fényének emeléséhez a fiatal, bájos megjelenésű, megnyerő modorú, művészi pályájának kezdetén levő, de ott máris előnyös helyet elfoglaló *Batizfalvy* Elza, ki a Pálmay Ilkával közösen előadott s már ismertett duetten kívül, két ízben lé-

pett a közönség elé. Dr. Szirmai Albertnek «Az ácslegény és a színész» című kedves darabját és egy szavaltat adott elő. Ezekon kívül azonban, a közönség lelkes hívására, még 5—6-szor volt kénytelen a pódiumon megjelenni, a midőn kisebb dalok előadásával gyönyörködtette a hallgatóságot. Sok báj és oly vonzó, élénk temperamentum nyilatkozott meg fellépésében, a milyenben ritkán van alkalmunk gyönyörködni. A közönség elismerését zúgó éljenzéssel és erős tappal és a művész gyakori kihívásával nyilváníttotta. — *Tollagi* Adolf «Intimitások» cím alatt több élvezetes előadásban részesítette hallgatóit majd a «Zsúr-szírén» kezdetű dalt, egy-két kuplét s több érdekes apróságot adott elő, melyek mindegyikével nagy tetszést aratott. Nemcsak az előadás kifogástalan volta miatt aratott általános tetszést, hanem mimikája, melynek helyénvaló s tökéletes alkalmazásával az előadott darabok értékét is nagyban emelte, szintén hozzájárult előadásának elért fényes sikeréhez. Eredeti módon nevette meg a közönséget humoros előadásával s állandó jókedvben, derűlttségben voltak hallgatói mindig. — A műsornak *Hajos* Károly zeneszerző nyitotta meg, ki Moskovskynak «Walse d'Amour»-ját, majd a hatodik pontban Sauer Emil «Echo de Vienne» című darabját adta elő. Igazi művész. mert előadása éppoly tökéletes, mint szerzeményei. A mai est valódi művészi estély volt, melyre bármikor is szivesen fogunk visszaemlékezni; bár a műsor második része, mely inkább cabaret-szerű volt, ehhez nem szokott közönségünk egy részében meglepetést keltett. A Kör javára a tiszta jövedelemből szép összeg jutott. Az estély tiszta jövedelme u. i. 244 kor. 88 fill.-t tett ki. Ezt az összeget az estélyt rendező *Márffy* Károly átadta a Széchenyi-körnek, a miért az elnökség ezúttal is hálás köszönetét fejezi ki. — Megjegyezzük itt azt is, hogy téves az a hír, mintha a Pálmay-estély egyik rendes zeneestély helyett tartatott volna meg. A zeneestélyek számát a Pálmay-estély egyáltalában nem csökkentette.

Francia estély. Körünk idegen-nyelvi és irodalmi szakválasztmányja november hó 26-ikán tartotta ez idényben első háziestélyét. Az ezen alkalomból szép számban egybegyűlt hölgy- és férfitagokat *Ludmann* Ottó, a szakválasztmány elnöke, igen tarta mas francia beszédben üdvözölvén, vázolta a szakválasztmány mult idénybeli működését, megismertette a jelenlegi idény munkálkodásának irányát és a szakválasztmány háziestélyei sorozatát megnyitottak nyilváníttotta. Közölte egyúttal, hogy dr. *Obetko* Dezső, a szakválasztmány jegyzője, ezen a háziestélyen elutazása miatt részt nem vehet. Erre a tagok közt francia nyelven igen élénk, irodalmi és könnyebb tárgyú társalgás indult meg, s a tagokat jó sokáig együtt tartotta. A legközelebbi háziestély deczember 3-ikán, kedden, d. u. 6 órakor lesz. Tárgyai: Angol nyelvű társalgás és felolvasások.

A Kör háziestélyének sorrendje:

1907. decz. 4.: zeneest	február 5.: zeneest
« 11.: felolvasóest	« 12.: felolvasóest
1908. jan. 8.: zeneest	« 19.: zeneest
« 15.: felolvasóest	« 26.: felolvasóest
« 22.: zeneest	márcz. 4.: zeneest.
« 29.: felolvasóest	

H I R E K.

— **Kinevezések.** A király *Iánó* Zoltán miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel bíró osztálytanácsost a honvédelemügyi minisztériumban valóságos miniszteri tanácsossá; a honvédelemügyi miniszter dr. *Sztankay* Géza miniszteri segédfogalmazót miniszteri fogalmazóvá nevezte ki.

A honvédelmi miniszter *Incsinger* Kálmán kassai 9. honvéd-gyalogezredbeli póttartalekóst, tótsóvári róm. kath. segédlelkézt II. oszt. honvéd-segédlelkézsze nevezte ki.

Az igazságügyminiszter *Rátvay* Béla girálti járásbírói irnokot a szepesófalvi járásbíróshoz telekkönyvvezetővé nevezte ki.

— **Új tisztviselők.** Bártfa szab. kir. város képviselőtestülete az Arányi Dezső tanácsnok és Rosenberg Izidor adópénztári ellenőr lemondása által

megüresedett tanácsnoki állásra *Grofcsik* Gyula bankfőkönyvelőt, adószedőnek pedig *Partsch* Sándor adótisztet; adótisztte pedig *Martinkovics* Imre rendőrségi igtatót választotta meg.

— **Tiszti orvosi képesítés.** Dr. *Groszwirth* Zsigmond Salamon héthársi orvost a Budapestben megtartott vizsga alapján tiszti-orvossá képesítették.

— **Áthelyezés.** A Ksod. vasút vezérigazgatósága *Mahr* Gusztáv hivatalnokot állomásfőnöki minőségben Turánba helyezte át.

— **Hymen.** *Williger* Hermann beregszászi kereskedő eljegyezte *Amster* Annát Eperjesről.

— **Iskolai adomány.** A Sebeskellemezen a napokban megtartott iskolaszéki tagválasztáskor, *Bárkány* Leo, mint újjólag megválasztott iskolaszéki elnök, 200 koronát adományozott azon czélból, hogy annak kamatait az évenként megtartandó vizsgálatok alkalmával kitűnt tanulókat közt osztsák szét, még pedig egyik felét a vallásban, másik felét a magyarban kitűnt tanulókat közt.

— **Esküvők.** *Grohmann* István bugyai (szabolcsvármegyei) uradalmi tiszt november 23-ikén nőül vette *Fest* Jankát, *Fest* Tivadar eperjesi városi adóhivatali ellenőr leányát.

Aczel Vilmos honvéd-százados november 27-ikén tartotta egybekelését *Zborovszky* Máriaival, *Zborovszky* Antal vendéglős leányával, Eperjesen.

— **Visszavont áthelyezések.** A Ksod. vasút vezérigazgatósága *Poszonyi* Zsigmond hivatalnoknak Eperjesről Turánba, *Hornicsék* Nándor ellenőrnek Iglórol Eperjesre és *Bárdos* Mihály hivatalnoknak Szepesolasziból Héthársra elrendelt áthelyezéseit hatályon kívül helyezte.

— **A hú tanítvány.** *Fabry* János volt eperjesi ev. theologus, jelenleg a bázei tudományegyetem rendes hallgatója, «hálás elismerése jeléül» az Ev. Theol. Otthon céljaira 28 koronát küldött. Ezzel ki akarta egészíteni a poprádi vallásos estélynek 572 kor. bevételét az a hűség tanítvány, a kinek a nyár és az ősz folyamán, míg csak a külföldre nem ment, nagy része volt az estély előkészítésében és az Otthon magasztos hivatásának Poprádon és vidéken való propagálásában. Az estély felolvasója, dr. *Szlávik* Mátyás théol. akad. dékán, már Poprádon is megemlékezett *Fabry* Jánosról, mint az estély értelmi szerzőjéről, ki eddigi szolgálatait most még a jótékonyág gyakorlásával is tetézi.

— **A protestáns autonomia.** Dr. *eöttevényi Nagy* Olivér kassai kir. all. jogakadémia tanár a Kassai Autonom Katolikus Körben a protestáns autonomiáról felolvasást tartott. Ezt a közönség nagy tetszéssel fogadta; s szövegét a kassai FELVIDÉKI Ujság egész terjedelmében közli.

— **Papi gyűlés.** A kisszebeni kerület róm. kath. papsága november 21-ikén Sztankahermányban őszi gyűlést tartott. Ezen főleg a papok nyugdíjügyével foglalkoztak és a tervezettel szemben több eltérést állapítottak meg.

— **Az Országos Munkás- és Balcsbetbiztosító Pénztár** november 24-ikén Budapestben megalakult. Ennek közgyűlése Eperjesről *Sziklai* Henriket az igazgatóság rendes tagjává megválasztotta.

— **Halálozás.** Kakaslovnici és berzeviczei *Berzeviczy* Kálmán nyug. kir. törvényszéki irnok Eperjesen, november 23-ikán, életének 71-ik évében elhunyt.

— **Táncmulatság.** Az eperjesi kereskedő-íjak decz 31-ikén, Szilveszter estéjén, a «Newyork»-kávéház emeleti termében jótékonyczélú, zártkörű táncmulatságot rendeznek részben a helybeli népkonyha részben pedig az állásnélküli kereskedelmi alkalmazottak javára. Bővebbet a meghívókon.

— **Kérelem.** A *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* «Erzsébet»-árvaházában, mint minden évben, úgy ez idén is, decz. 23-ikán d. u. 5 órakor fogjuk megtartani a szegény árva-gyermek karácsonyfáinünnepét. Az emberszeretet nevében felkérjük a nemesszívű emberbarátokat, valamint együletünknek és árvaházunknak jóakaróit, hogy az árvák karácsonyfáinünnepére szánt (élelmi-, játék- és tanszerekben, pénzben, vala-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a tevélyt, megemléti a köhögést, váládékat, éljell tisztát.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mennyi értékes utazástól is kínálnak, bárjen mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

„Roche”

Ujabbat orvos rendelre a gyógyszerháza. — An évenként 4 — 6 koron

mint ruhaneműekben stb. álló) szives ajándékaikat az *«Erszébet-árvaházba beküldeni»* méltóztatassanak. A kegyes adományokat nyilvánosan fogjuk nyugtázni! Együttal ebben az évben is ajánljuk az *újévi üdvözlések* megváltásának szokásos jótékony intézményét nagy-érdemű közönségünk szives figyelmébe. Eperjes, 1907. decz. 1-jén. A Sárosvm. Jót. Nőegylet nevében: *Kösch Árpád* né s. k., elnök.

— **A Kollégium új épülete.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter november 19-ikén kelt rendeletével értesítette a tiszai ág. h. ev. egyházkerület püspökét: *Zelenka Pált*, hogy az eperjesi ág. h. ev. főgimnázium részére emelendő épület költségeire, a törvényhozás hozzájárulása esetén, beruházási államsegélyt engedélyezni hajlandó.

— **Kérelem a jótékony szivekhez!** Az Angolkisasszonyok eperjesi «B. Mariae V.» intézete azon kérelemmel fordul a könyörületes szivekhez: sziveskedjenek akármilyen kis adománnyal hozzájárulni, hogy a szegény gyermekek karácsonyja valódi örömmel legyen. Intézetünkbe több mint 300, nagyobb részt szegény napszámos- vagy szolgálatban levő szülők gyermeke jár, kiknek szeretnők a karácsonyt emlékeztetéssel tenni. Azért a legkisebb pénzbeli adományt, jártékot, süteményt, használt ruhaneműt stb-it a legnagyobb köszönettel fogadjuk, és az ezen alkalommal, december 23-ikán d. u. 2 órákor tartandó kis ünnepségre a jótékony adományozókat zennel meghívjuk. Azért bátorkodunk kérésünkkel már most jönni, mert a Mária-Congregatio tagjai a begyűlt pénzen beszerzendő ruhaneműk varrásához már most hozzáfognának. A jó Isten áldása szálljon a kegyes Jótévkre! — Eperjes, 1907. év november havában. *Angolkisasszonyok «B. Mariae V.» intézete.*

— **Eperjesen is elkelné ilyesmi.** A tengeri-halaknak Ungváron való árusíthatása céljából *halcsarnok* építésére kértett fel a város a kassai kereskedelmi- és iparkamara részéről. A képviselőtestület elvben hozzájárult a halcsarnok létesítéséhez s az előmunkálatok és tanulmányozások megtételére a tanácsot megbízta. A *házi-szemét kihordásáról* alkotott szabályrendelet — szintén Ungváron! — elfogadott. E szerint egyes utcákból minden héten kétszer, egyesekből minden héten egyszer fog a házi-szemét kihordatni. Minden lakás és üzlethelyiség után heti kétszeri hordással havi 20 fill., heti egyszeri hordással havi 10 fill. fizetendő a háztulajdonos, illetve bérlő által!

— **Köszönetnyilvánítás.** *N. N.* úr 4 koronát, *Lefkovits Hermann* úr — *Matherny Gusztáv* tanácsos úr útján — 4 koronát, *Ficker József* úr 1 koronát és *Csulka György* kecskerlipóci lakos 5 koronát adományoztak az Izr. Nőegylet népkonyhája alapjának; mely adományokért ezúton mond halás köszönetet *az elnökség.*

— **Házi-verseny.** Az Eperjesi Torna- és Vívóegylet házi-versenye december 7-ikén délután 6 órákor lesz a kir. kath. főgimnázium tornacsarnokában. A versenyre és az azt követő közös vacsorára a tagokat ezúton is figyelmessé teszi a választmány.

— **A Rákóczi Kath. Körnek** november 30-ikára tervezett hangversenye s táncszertélye — az adventi böjtre való tekintettel — elhalasztott. Ehelyett egyik legközelebbi vasárnapon lesz estély, melynek programján művészi élvezetet ígérő zene- és énekszámok szerepelnek.

— **Eredeti mikulások** *Theiss Árminnál.*

— **Meghívó.** Tisztelettel kérem az *Eperjesi Dalegylet* régi és új tagjait, hogy a *decz. 1-sején*, vasárnap délután 5 órákor tartandó *köszönetnyilvánítási* teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Tárgysorozat: 1. Megalakulás. 2. Tisztújítás: elnök, alelnök, titkár, karmester és szertáros választása. 3. A pénz- és kóttatár átvételére kiküldendő bizottság szervezése. 4. A választmány megalakítása. 5. Esztleges indítványok Tisztelettel kérem a pártoló-tagokat is, hogy a lehetőség szerint teljes számban megjelenni sziveskedjenek. *Hanusovszky Imre.*

— **A tátrai fürdő-vasút építése.** A tátrai idegenforgalom emelése érdekében az állam a Tátrában több keskenyvágányú fürdő-vasutat épített. Ezek közül az első vasutat már 1908. év tavaszán építik fel. Ez a vonal Tátralomniczot fogja összekötni Tátrafüreddel. Építési költsége 800,000 kor. lesz; azonban fedezetül e célra az 1908. évben csak 300,000 kor.-t fog a kormány kiutalványozni.

— **Városi közgyűlés.** Eperjes szab. kir. város képviselőtestülete november 30-ikán d. u. rendes közgyűlést tartott. Ennek tárgyai voltak: 1. A házi-, gyámi-, egyházi és áspoldai pénztárak, valamint

a rendőrkapitányi hivatal pénzkezelésének megvizsgálása; 2. a legtöbb adót fizetők 1908-iki névjegyzékének megállapítása; 3. a városi pénzek elhelyezésére alkalmazandó pénzügyintézetek megjelölése; 4. a városi tisztviselők részére drágasági pótlék megszavazása és ezzel kapcsolatban a szakosztály és az albizottság fizetésrendezési javaslatának tárgyalása; 5. az 1908. évi költségvetés megállapítása; 6. a színházi és a kéményseprési szabályrendeletek módosítása; 7. Sterbinszky Géza volt mértékhitelítő ügye.

— **«A család nem is család gyermek — és eredeti töltésű Dreher-sör nélkül!»** Így nyilatkozott a *Bohrandt J. V.* cég egyik lelkes vevője. Ezen sokatmondó, rövid elismerést figyelmébe ajánljuk t. Olvasóinknak

— **«Párbajozó bírák»** cím alatt lapunk november 10-iki számában írottak részbeni helyreigazításul közöljük, hogy *Kolosa Miklós* járásbíró Girált-ról való áthelyeztetését nem kérte, és nem is szándékozik kérni, mert erre oka nincsen.

— **Mentőtanfolyam.** A Budapesti Mentőegylet november 30-ikán este 6 órákor és december 1-jén d. e. 9 órákor Eperjesen a vávosháza tanácstermében az első segélynyújtásban való kiképzés céljából mentőtanfolyamot rendez. *Rados Lipót* kassai kir. iparfelügyelő ez alkalomból felhívta az összes sárosvármegyei ipartelepeket, hogy a tanfolyamra egy-két alkalmazottjukat küldjék ki. Az előadásokat dr. *Virosztek A Győző* mentőegyleti főorvos tartja.

— **Csillogó karácsonyfadiszek** *Theiss Árminnál.*

— **Vármegyénk az országgyűlésen.** A vármegyei orsz. képviselők közül a képviselőházban november 21-ikén az autonóm vámtarifa törvényjavaslata felett tartott névszerinti szavazásban *Féchy Zsigmond* és *Szinyei Merse Félix* vettek részt, és a törvényjavaslatot megszavazták. A november 26-iki ülésben felolvasták az interpellációs könyvet, mely szerint dr. *Artim Mihály*, a zborói választókerület képviselője, a Felső- és Alsóvízköz községek tűzkárosultjai ügyében a belügyminiszterhez, a régi tanítók dolgában pedig a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez interpellációkat jelentett be.

— **A Ksod. magyar üzletvezetősége.** *Ruttai Ráth Péter* udvari tanácsos, a Ksod. vezérigazgatója, ez ügyben — a kassai FELSŐ-MAGYARORSZÁG szerint — következő tartalmú nyilatkozatot tette: „A Ksod. mintegy 60 km.-nyi osztrák vonalhoz képest óriási az anyagi áldozat, melylyel az osztrák üzletigazgatóság felállítására jár. A Ksod. tehát csak a legkényeszerőbb esetben fogja felállítani A mennyiben azonban ez mégis megtörténik, a tescheni üzletvezetőség magyar területre történő áthelyezésénél nincs semmi akadály annak, hogy az üzletvezetőség Kassára kerüljön. Az üzletvezetőség földrajzi elhelyezését nem befolyásolhatja az, hogy valamely város a pálya kiinduló pontjánál, vagy közepén fekszik-e. A Ksod. most úgyis ki van szorítva Kassán a pályaudvarról. A kassai pályaudvar tervbevetett kibővítése alkalomból a tescheni üzletvezetőség Kassára helyezése esetén a Ksod. itt nagyobb pályaudvart foglalna el és külön állomásfőnökséget létesítené.” — Az osztrák-magyar kiegyezés szerint az október 1-jével felállítandó üzletigazgatóság hatáskörével. A fenti nyilatkozatból Eperjesre főleg az fontos, hogy a magyar üzletvezetőség elhelyezését nem befolyásolhatja az, hogy valamely város hol fekszik. Így *nincs* földrajzi akadály annak, hogy az üzletvezetőség Eperjesre kerüljön. Ezideig nincs tudomásunk semmi oly lépésről, mely az üzletvezetőségnek Eperjes részére való megszerzése iránt akár városunk, akár vármegyénk vezetői részéről történt volna. Kérdés: miért nem intézkednek, mikor Kassa és Igló már oly erélyes akciókat indítottak?

— **A Richter-féle horgony kő- és hidépítő szekrények** eredeti áron Eperjesen *Theiss Árminnál*, Fő-utca 58. szám alatt, kaphatók.

— **A korszolyacsarnok építése.** A Korszolyász Egyesület választmányja november hó 25-ikén tartott ülésében, nagyfontosságú határozatot hozott. Kimondotta, hogy az új korszolyacsarnokot abban a beszögéltben kívánja megépíteni, a mely a Bástya-utca felől a megfigyelő mellett van. Nagy előnye ennek a megoldásnak, hogy a csarnok a korszolyapályának olyan területén épülne, a mely különben is kihasználatlan s mellet a közönségnek az elosztását kedvezőbbé tenni és megszüntetni azt a tolongást, a mely a mostani csarnok előtt lenni szokott. Felhasználta a választmány ezt az alkalmat arra is, hogy *Szutórisz Frigyes* alelnök irányában, a ki a pálya kibővítése és a csarnok építése ügyében igazán lelkes agitációt fejtett ki, legmelegebb elismerésének adjon kifejezést.

— **A városi tisztviselők fizetésrendezése** — dacára egyes képviselőtestületi tagok buzgóságának és, valószínűleg a tisztviselői karnak nem nagy öröme — előreláthatóan még egy ideig késni fog, mert a polgármester a negyven képviselőtestületi tag által kért rendkívüli közgyűlés összehívását megtagadta.

— **Engedély nélküli kártyagyár.** *Horovitz M. Ch.* galicziai bevándorolt Bártfán állampolgárságra és vagyona tett szert; ezenfelül az állam kárára jogtalan anyagi előnyöket akart magának biztosítani. Beszerzett nyomdát, s hétköznapi gyártotta műhelyében a névjegyeket és borítékokat; vasárnaponként azonban, midőn az üzletek zárva voltak, az időt arra használta fel, hogy műhelyében játékkártyákat nyomott. Nem sokáig tartott azonban a dicsőség, mert a pénzügyőrség a tilos munkának neszét vette, lefoglalta a kártyákat és azokat lepecsételve, lefoglalt lapok nem is kártyák, hanem csak üres papírra vezetett jelzőszámok voltak. Ezt a vizsgálat lesz hivatalba tisztáznia.

— **Karácsonyfadiszekben** ujdonságok és izléses karácsonyi ajándékok a legegyszerűbb és olcsóbb kivitelű a legdrágább minőségig a legutányosabban *Cattarino S. utóda Földes Samu* papír- és díszműfű-üzletében (Eperjes, Fő-utca 78. szám a) kaphatók.

— **Magyar-francia szinielőadás** lesz december 5-ikén, csütörtökön este 6 órákor a Rákóczi Kör nagytermében. Műsora a következő: *Prológ*; előadja *Weiss Elza*. *Popp*: «Fantaisie hongroise»; előadja *Furolán Porkoláb János*, zongorán *Káldi Soma*. «Trois Chapeaux de Femme, vígjáték» *Lafargue* és *Sirandintól*; szereplők: *Bánó Tiborné*, ifj. *Kirchmayer Vilmosné*, *Peterlongo Mária*, *Raisz Mariska*, *Urbán Elly*, dr. *Both Tamás*, *Kavalszky József*, *Sárkány Kálmán*, *Szethlo Zoltán*. (Rendező: *Matherny Gusztáv*.) Helyárak: I. hely: 2 kor. II. hely: 1 kor. 60 fill. III. hely: 1 kor. Jegyek előre válthatók *Kösch Árpád* üzletében.

— **Megfőlebbezett választás.** Az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatóságának legutóbb, szótöbbséggel hozott azon határozatát, melylyel a pénztár ellenőrévé *Filler Bélát* választotta, az ellenérdekű pályázók egyike felebbezéssel támadta meg. A felebbezés fölött az Állami Munkásbiztosító Hivatal fog dönteni.

— **Sakkverseny Eperjesen.** A nemes sakkjáték, mely évszázados, sőt talán évezredes multra tekinthet vissza, világszerte közkedveltségnek örvend s a nem-sakkozóknál is érdeklődésnek tárgya. Tudjuk, hogy a Keleten keletkezett, természetesen nem a mostani alakjában, s a századok folyamán tökéletesedett. Úgy mondják, hogy a sakk: játéknak tudomány, tudománynak: játék. Mindenesetre a gondolkodó főknek találtak föl; — minden mozzanatra kiterjedő, éber, feszült figyelem, kombinálás, fortély és furfang, erős emlékező tehetség (a vakjátéknál: mnemotechnika) — szóval fegyelmezett agy előfeltétele a sakkjátéknak. Nem csoda, hogy a sakkjáték már egész irodalommal rendelkezik. A múlt században divatba jött a sakkturna, melynél a világ legjobb sakkozói adtak egymásnak találgat. A legelső sakkturnát Londonban játszották 1851. évben. Jelenleg majdnem minden évben rendeznek egy-egy nemzetközi sakkversenyt. Hazánkban mind jobban tért hódít a sakk; s a magyar mesterek a világversenyeknél igen szép eredményeket értek el. Eperjes város intelligens elemei között is szép számmal találhatók a sakkjáték kedvelői, s mikor e sorok írója megpendítette az eszmét, hogy más vidéki városok mintájára, Eperjesen is rendezzünk sakkturnát: számosan lelkesen karolták föl az eszmét. Természetesen csak helyi érdekű sakkturnáról lehetett szó; — nem rendelkezünk anyagi eszközökkel arra, hogy országossá fejlesszük azt; nem számíthatunk hírneves sakk mesterek közreműködésére. Egyszerű háziversenyt rendeztünk — tárgydíjakkal. A torna — 12 résztvevővel — november 17-ikén d. u. 4 órákor vette kezdetét az Eperjesi Társadalmi Egyletnek — sziveségből e célra átengedett — helyiségében, s élénk érdeklődés mellett november 27-ikéig folyt. A résztvevőkre nézve mindenkor emlékeztetes marad ezen másfél hét, melyet a Kaszinónak máskor üres, könyvtári szobájában töltöttek. Ott gubbasztottunk az asztalok körül hol mint versenyzők, hol mint nézők; s központosított figyelemmel, élénk érdeklődéssel kísértük a két ellenséges csapat felvételét, — a míg csak a «sakk-matt» vezényszóra az egyik küzdő fél a torna porondján nem maradt. Ott számítottuk az esélyeket, hol meglepéssel, hol kedvetlenül. Végül szerdán megtörtént a végső mérkőzés, s az egy helyre került játékosok megvitták

egymás között a döntő versenyt. Az első díjat — Kurth Miksa helybeli, festőművész sakkozót ábrázoló képét — 10 egységgel *Ferdinánd* Béla, műalmi főkönyvelő nyerte el, ki az «Eperjesi szab. kir. város sakk-bajnoka 1907. évre» címet is kapta. A többiek a következő sorrendben követték: Klein Béla, Eger Samu, dr. Ferbstein Károly, Ilykovich Mór, Schwarcz Ármán, Kurth Miksa, Volosnyovich Gyula, Bakay Kálmán, Kovács Sándor, Horváth Aladár és Kadanez Pál. Meg kell emlékeznünk még azokról is, kik a sakkturnát anyagilag támogatták, nevezetesen: Berzson Marcell, Divald Lajos, dr. Ferbstein Márk, Földes Samu, Gregor Gerő, dr. Horovitz Gyula, Lerner Mór, dr. Maybaum Arthur, Meliorisz József, dr. Müller Bertalan, dr. Propper Adolf, dr. Propper József, dr. Sonnenschein Simon, Tardy József és dr. Zahler Elek urakról; fogadják érte a résztvevők szíves köszönetét! Végül köszönetünket fejezzük ki az Eperjesi Társadalmi Egyletnek a rendelkezésünkre bocsátott helyiségért. (K. B.)

— **A kassai Rákóczi-szobor** alapja javára 5%-ot jövedelmez a Rákóczi-czipókrém. A legjobb bőrfényesítő. Egyedüli gyártója Székely és Társa, Kassa.

— **Elvesztett betéti-könyv.** *Pavlik* András erdőcskei földműves november 26-ikán a Fő utcán 560 kor.-ról szóló takarékpénztári betéti-könyvét elvesztette. A rendőrség a könyv elveszését a takarékpénztárral a pénz ki nem fizetése végett közölte.

— **Léglézáró vatta-hengerek** *Theiss* Ármánál kaphatók.

— **Kereskedők panasza.** A eperjesi állomáson uralkodó tarthatlan állapotok miatt panaszkodnak kereskedőink. Nem elég, hogy a *vaggonhiány* miatt a rendelt árut csak hetek múlva veszik kézhez, de a már az eperjesi állomásra megérkezett vagonoknak csak napok múltán való kirakása által (mi mindenestre szintén elősegíti a kocsihiányt) is károsíthatnak. Rendesen akkor kézbesítik az értesítő- és vételvet, midőn az árú még a kocsiiban van; és a kereskedő, ki szekerét, kocsisát, lovát kiküldi a nem éppen közel fekvő állomásra, többnyire nem kapja meg a már avizált küldeményét, egyszerűen azért, mert az Isten tudja, melyik vagonban van még elrejtve. Természetesen, elveszti drága idejét és pénzét is, mert hiszen kocsisát, szekerét és lovát hiába használta; akárcsak sétálni küldötte volna. — A másik panaszt a *sóhiány* miatt halljuk. Az eperjesi kereskedők az eperjesi só-nagyáruháza főtt-konyhasót vagy egyáltalán nem kapnak, vagy csak nagyon ritkán, nagy könyörgésre. Kósót akarnak ott kiszolgáltatni, melyet a közönség nem akar venni, mert a főtt-sóhoz van szokva. Tudomásunk van arról, hogy más vidékeken is a nagy sóhiány miatt panaszkodnak és szenvednek a kereskedők és vevők, de ott legalább van mentesség ezen rendetlenség fedezésére; ott a vagonhiányt okolják, és méltán! De Eperjesre a só nem vasúton, de kocsin, félóra alatt szállítják. Nagyon kíváncsiak vagyunk tehát, miért van itt is sóhiány. Mindkét panaszt figyelmébe ajánljuk az illetékes köröknek. (Bdt)

— **Egy népszerű.** A «Moll-féle sósborszesz» által a betegeknek egy épp oly gyógyhatású, mint olcsó szer nyújtatik köszvényes és csúszos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasfással együtt 1 korona 90 fillér. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Baleset a cséplésnél.** *Gocsmán* Jánosné, orló-endreóka lakos *Scserbák* János községi bíró cséplőgépénél dolgozott. Munka közben Gocsmáné balkezének mutató- és középpujja a két fogaskerek közé jutott, úgy, hogy ezt a kerekek összezúzták. A sérült újait az eperjesi kórházban le kellett vágni. Gocsmáné sérülését saját vigyázatlansága okozta.

— **Fizetése képtelenség.** *Tauszig* Vilmos hertneki fakereskedő fizetése képtelenségét jelentett. Ezt azzal indokolja, hogy a vagonhiány miatt szállítani nem bír és így pénzhez nem juthat.

— **Majdnem minden harmadik ember** a mai mohó, a szükséges keresetet gyakran megnehezítő korban, ideg-, gyomor- vagy szívbajos; vérszegénységben, gyöngeségben vagy álmatlanságban szenved. A hol ezek a beteges állapotok

már felmerültek, ott nem kellene azokat, gyakran naponta többször is, a gyarmatkávé élvezetével súlyosbítani, a mely mérvadó orvosok és tudósok kijelentése szerint az egészségre hátrányos. Egyéb okok mellett gyakran a gyarmatkávé idézte elő a fenti bajokat. Éppen a családban, a hol az egészségek alapot kell adni mindnyájuk számára, nem volna szabad a gyarmatkávé keveretlenül élvezni. A gyarmatkávéhoz legjobb pótléknak évek óta mindenütt a Kathreiner-féle *Kneipp-malatakávé* bizonyult. Gyermeknek, betegeknek és időseknek egyáltalán nem kellene más kávéval adni, mint a tiszta Kathreiner, mely különleges előállítási módszere révén maga is a gyarmatkávé ízét és zamátját bírja. Csak arra kell ügyelni a bevásárlásnál, hogy a valódi Kathreiner az eredeti csomagokban vegyül.

— **Verekedő katonák.** A Waldmann-féle korcsmában november 20-ikán éjjel, záróra után, *Urban* Márton és *Antal* Pál tűzér-, úgy *Ullmann* Ede 67. sz. ezredbeli szakaszvezetők garázdálkodtak, *Bencke* Emma pinczérnőt ütlegelték és az ennek segítségével siető *Waldmann* József villanyserelőt jobbkezén megsebesítették. A rendőrség a katonákat parancsnokságaiknál följelentette.

— **Költekező csavargó.** Rendőrségünk *Csizmár* Ferencz eperjesi születésű, 20 éves csavargót letartóztatta, mert a Kondor-féle éjjeli mulatóhelyen feltűnően költekezett s az egyik leánynak 10 koronát, képeslap-albumot, pénztárczát stb. ajándékozott. Hosszas vallatás után beismerte, hogy *Czudor* Erzsébet pinczérnő lakására belopozott, és ott 57 kor. készpénzt és a többi tárgyat lopta. *Czudor* a pénzből 33 kor.-át és az ingóságokat visszakarta. Kitént továbbá *Csizmár* ellen, hogy *Prispál* Pál napszámos zsebéből aczéll-*Adorján* Mihály kávéházi szolga lakásáról pedig ezüst-órát lopott és ez utóbbit elzalogosította. A rendőrség a tolvajt a kir. ügyészségnek átadta.

— **Tolvaj tanoncok.** *Berkó* Simon bádogos- és *Fellegi* Ferencz asztalos-tanoncok ruhaműveket és egyéb ingóságokat lopkodtak. A nyomozás során kitént, hogy *Berkó* a vásáron ismeretlen ruha-kereskedőtől télikabátot és nadrágot, más kereskedőtől pedig 2 lánczot és 1 melltűt; *Fellegi* pedig 3 télikabátot, papirkereskedőtől könyvet és levélpapírost tulajdonított el. A rendőrkapitányi hivatal a fiatal tolvajok ügyét a kir. járásbíróhoz tette át.

— **Vásárok.** A november 22-iki országos vásáron *Piroch* Jánosné ternyei lakos zsebéből egy nő 23 kor.-át ellopott. *Pirochné* a tolvajt elfogta, a pénzt tőle elvette és éppen a rendőrknek akarta átadni, midőn kezéből kisiklott, hátrahagyva télikendőjét. Ugyanezen nő egy tótsóvári nőtől is ellopott 5 kor.-át. A rendőrség nyomozza.

— **Hulladékfa szedése.** A földmívelésügyi miniszter felhatalmazta a közigazgatási erdészeti bizottságokat, hogy az állami kezelés alatt álló erdők birtokosainak a földön fekvő száraz- és hulladékfa összegyűjtését és az erdőből való kiszállítását, egyelőre az 1907/8. téli időszakra terjedőleg mindenütt engedjék meg. Sárosvármegye közigazg. erdészeti bizottsága ennek következtében úgy intézkedett, hogy az érdekelt birtokok az engedélyek megadása iránt az állami erdőhivatalhoz forduljanak.

— **Lombtakarmány gyűjtése.** A földmívelésügyi miniszter a lombtakarmány díjtalan gyűjtését engedélyezte, 1904. évi körrendeletet — a f. év őszén beállott rendkívüli szárazság által okozott nagymértékű legelő- és takarmányhiányra való tekintettel — a f. évre is kiterjesztette.

— **Az anyakönyvi hivatal heti kimutatása.** Születtek: *Kohut* Andor r. k., *Nosticziusz* Etel ág. h. ev., *Miklós* János r. k., *Nagy* (halva szül. fiú), *Jeczuskó* János r. k., *Csajka* Jolán r. k., *Tkacsik* Katalin r. k. — *Meghaltak:* *Tuplánszki* Andrásné g. k., 40 éves; *Berzeviczy* Kálmán r. k., 71 éves; *Mihók* István r. k., 9 hónapos; *Gyömbér* Zsófia r. k., 18 hónapos; *Szokol* Hermina g. k., 18 éves; *Bodnár* Józsefné r. k., 32 éves. — *Házasságot kötöttek:* *Marczinkó* József r. k. és *Szurmik* Anna r. k.; *Beliczky* Béla r. k. és *Ferencz* Mária r. k.; *Grohmann* Gyula r. k.; és *Fest* Janka r. k.; *Aczél* Vilmos r. k. és *Zborovszky* Mária r. k.; *Hanák* János r. k. és *Sztassik* Borbála r. k.; *Majdák* Győző g. k. és *Baluch* Anna r. k.

Felelős szerkesztő: **Dr. Obetkó Dezső.** Kiadótulajdonos: **Kósch Árpád.**

Henneberg-selyem csak egyenest! Fekete, fehér és színes, 60 kr.-tól 11 frt 35 kr.-ig méterenkint, bluzra és ruhára. Franko és már megvámolva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával. **Henneberg selyemgyáros, Zürich.**

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmú **Salvator-forrás**

Kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai

Húgyhajtó hatás.

Kellemes íz.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Allandó összetétel.

Elő rangu gyógyvíz és diätetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik elő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veszeizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok s egyéb forrásleírások ingyen, bérmentve állnak rendelkezésre.

Szinye-Lipóczy Salvatorforrás Vállalat
Budapest, V. Rudolfsrakpart 8.

Csőd-tömeg-eladás.

A *v. Bodnár Győző* csőd-tömegéhez tartozó két *varrógép* — melyek közül az egyik csak kevésbé használt — úgyszintén az ezen csőd-tömeghez tartozó s a csőd-választmány által egyelőre behajthatatlanoknak nyilvánított, 7630 korona 52 fillért kitevő *könyvkövetelések* f. é. **december hó 4-ikén d. n. 1/2 3 órakor** fognak Eperjesen a városháza előtt a bírósági végrehajtó közbenjöttével árverés útján eladatni. A követelések valódiságáért és behajthatóságáért a csőd-tömeg nem szavatol.

Eperjes, 1907. évi november hó 29-ikén.

Dr. Rosenberg Mór,
csőd-tömeggondnok.

Ha Kassára jön,

ne mulassza el sérvkötő-, keztyű- és gummióvszer-szükségletét nálam beszerezni.

Nagy raktár

az összes betegápolási és pipere-cikkekben.

Valódi francia női- és férfi-óvszerek
tuczonként 2, 3, 4 és 5 korona!

Vidéki rendelések forduló postával — titoktartás mellett — eszközöltetnek.

Mérték után készítik bármely színben és minőségben keztyűket.

Hoffmann-féle keztyű-, kötszer- és gummiarú-raktár

Kassa, Kossuth Lajos-utca 10.

:: (Vasúti állomástól 1 percz.) ::

Tisztítást és javítást olcsó árban vállalok.

Írószerek legnagyobb választékban Kósch Árpád papirraktárában Eperjesen.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1907. évi október 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest:

Orló . . . ind.	—	Csak hétfő s pntek	905 de	135 du	—	750 e
Héthárs . . .	—	600 r	948 „	216 „	—	836 „
Kisszeben . . .	—	623 „	1012 „	243 „	—	904 „
Eperjes megálló „	—	658 „	1040 „	319 „	—	935 „
Eperjes érk.	—	659 „	1044 „	325 „	—	940 „

Eperjes ind.	505 r	Naponta	720 de	1054 „	346 „	715 e	1010 „
Abos . . . érk.	540 „	756 „	1119 „	410 „	751 „	1046 „	
Kassa . . . érk.	617 „	835 „	1145 „	440 „	855 „	1115 „	
Budapest . . . érk.	150 du	150 du	850 e	1020 e	635 r	815 r	

Budapest—Eperjes—Orló:

Budapest . . . ind.	700 r	810 r	215 du	845 e	940 e	—	
Kassa . . . ind.	1220 du	410 du	742 e	550 r	740 de	1045 e	
Abos . . . érk.	1243 „	438 „	800 „	616 „	804 „	1111 „	
Eperjes érk.	111 „	518 „	910 „	648 „	900 „	1150 „	

Eperjes ind.	125 „	528 „	Vas. és csütört.	955 e	710 de	—	
Eperjes megálló „	131 „	533 „	1001 „	716 „	—		
Kisszeben . . . érk.	200 „	606 „	1034 „	751 „	—		
Héthárs . . .	219 „	629 „	1058 „	816 „	—		
Orló . . .	303 „	712 „	—	900 „	—		

Eperjes—Bártfa:

Eperjes ind.	703 de	Csak hétfőn és pnteken	131 du	535 du	—	
Bártfa . . . érk.	900 „	325 „	725 e	—		

Bártfa—Eperjes:

Bártfa . . . ind.	—	Csak hétfőn és pnteken	505 r	125 du	810 e	—
Eperjes érk.	—	640 „	321 du	950 „	—	

Szepesség felé indul a vonat:

Eperjes megálló ind.	—	Hétfő, pnt.	655 r	1040 de	—	319 du	—
EPERJES . . . érk.	—	659 „	1044 „	—	325 „	—	—

EPERJES . . . ind.	505 r	Naponta	720 de	1054 de	1145 de	346 „	715 e
Abos . . . érk.	540 „	756 „	1119 „	1219 „	410 „	751 „	
Abos . . . ind.	558 „	814 „	102 „	1226 „	416 „	801 „	
Margitfal. . . érk.	638 „	856 „	148 „	100 „	507 „	832 „	
Gönci tanya . . .	710 „	945 „	310 „	310 „	545 e	905 „	
Szabolcsbánya . . .	920 „	1115 „	5-5 „	535 „	800 „	—	
Szepesolási . . .	720 „	931 „	228 „	125 „	548 „	853 „	
Váradi . . .	805 „	1050 „	305 „	305 „	740 „	—	
Igló . . .	750 „	1006 „	310 „	152 „	630 „	917 „	
Lécs . . .	840 „	1056 „	415 „	230 „	725 „	1010 „	
Poprád . . .	836 „	1103 „	417 „	233 „	730 „	950 „	

Szepesség felől érkezik a vonat:

Poprád . . . ind.	Iglórlól*	625 r	854 de	1233 d	300 du	540 du	840 e
Abos . . . érk.	551 r	813 „	1131 „	315 „	445 „	827 e	1108 „
Abos . . . ind.	620 „	825 „	1245 „	319 „	450 „	836 „	1116 „
EPERJES érk.	648 „	900 „	1111 du	345 „	518 „	910 „	1150 „
„ megálló „	716 „	—	131 „	—	533 „	—	—

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

3 ÚJ SZÓ...
ALTIVATER
GESSLER
BUDAPEST

GESSLER SIEGFRIED
JÄGERNDORF-BUDAPEST

GESSLER-FÉLE VALÓDI
DANUBIUS
MUSTÁR

KIVÁLÓ VIDONSÁG

Köhögés.

A ki az egészségét szereti: óvja azt!

5245 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik a :: ::

= KAISER-féle =
MELL-KARAMELLÁK

pompás ízű maláta kivonatának segítő, eredményt-hozó hatásáról.

Orvosilag megvizsgálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hurut, elnyálkásodás, torokhurut, görcs- és hőkhurut ellen.

Csomagok ára 20 és 40 fillér, doboz 80 fillér.

Kapható:

SCHOLZE ALFRÉD

czukrászdája- s kávéházában EPERJESEN.

Pályázat.

Az Ev. Theol. Otthonba
1908. január elsejével fiatalabb korú, kis családú, lehetőleg gyermektelen, ev. vallású

szolgát

keresek. Teendője: az Otthon összes helyiségeinek rendben tartása s a postára járás — mindenben a felügyelő-tanár vagy neje utasítása szerint. Javadalmazása: havonkinti előleges részletekben a tiszai ev. egyházkerület központi pénztárából évi 800 korona, szabad lakás, fűtés, világítás, kisegítő bejáró cseléd-tartásra 200 kor. s a házi rend értelmében a postai, kapu- s a tanév végén vizsgapénzek szép mellékjövendelmei. Egy szolgálati év után, felügyelő-tanár ajánlatára, véglegesíthető. Nyugdíj hiányában 22 évi szolgálatra, halála esetén nejét 2000 koronára a tiszai ev. egyházkerület biztosítja. A Zelenka Pál ev. püspök úr ömeltőségéhez címzett kérvény december 15-ikéig alulírott nál nyújtandó be. A január 1-jén belépő szolga pontos és hűséges szolgálatának fogadására a felügyelő-tanár kezébe, a theol. akad. ifjúság jelenlétében, hivatali esküt tesz.

Eperjes, 1907. november 30-án.

Dr. Szlávik Mátyas,
theol. akad. dékán,
mint az Otthon f. ügyelő-tanára.

Az
Eperjesi Takarékpénztár
fizet 1907. évi november hó 15-ikétől kezdve
≡ betétek után ≡
4%-os kamatot
minden levonás nélkül.

Karácsonyi occasio!

Eladásra kerülnek rendkívüli olcsó árban a raktáron levő összes
női ruhakelmék, posztók, flanellek, delaineek, batisztok, zefirek, színes selyemblousok, szőrmeboák és karmantyúk.

Minták vidékre bérmentve!

Kiváló tisztelettel

Zavatzky Szilárd

divat- és vászonkereskedő, Eperjes.

Babajavítás Theisz Árminnál
Eperjesen, Fő-utca 58. szám.

4575—1907. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A kissebeni kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság a lubotényi 139. sz. tjkvben C. 21. sorsz. alatt 49 kor. 88 fillér tőke és jár. erejéig a m. kir. államkincstár által nyert végrehajtási zálogjoggal bíró későbbi végrehajthatónak, a C. 8. sorsz. alatt 156 kor. 50 fill. tőke, ennek 1897. évi január hó 1-jétől járó 8% kamata és 30 kor. 20 fill. költség erejéig végrehajtási jogot szerzett Svecz András lubotényi lakos (képv. dr. Windt Arthur kissebeni ügyvéd által), mint korábbi végrehajthatóhoz való csatlakozásának kimondása után

I. a dr. Dobay Zsigmond Sárosvármegyei tiszti főügyész által képviselt m. kir. államkincstár végrehajthatónak benyújtott kérelme következtében a Toppiczger György kissebeni ügyvéd által ügygondnokolt ismeretlen tartózkodású Volk Mihály volt lubotényi lakos végrehajtást szenvedő elleni 49 kor. 88 fill. tőke, ennek 1905. április 26-ikától járó 5% kamatai, 56 kor. 30 fillér eddigi, valamint 4 kor. 30 fillér eszményi bélyeggel együtt 16 kor. 12 fill. jelenlegi s még felmerülő költség, valamint a csatlakozottnak kimondott Svecz András végrehajthatónak fent részletezett követelésének kielégítése végett az 1881: LX. t.-cz. 144. §-a alapján s a 146. és 156. §-ai értelmében a lubotényi 139. sz. tjkvben foglalt A. I. 1. sorsz. alatt felvett 1113¹/₂ négysz.-ölnök feltüntetett Zsabi jarek dűlőbeli 356/a. hr. sz. s a B. 6. sorsz. a. bejegyzés szerint ¹/₂-ad részben Volk Mihály végrehajtást szenvedő, valamint a B. 1., 3., 4. sorszámok alatti bejegyzés szerint ²/₅-ad részben Duch Mária, Pribis Volk Zsuzsanna és Hetes Volk Anna tulajdonostársak nevére írott s az 1881: LX. t.-cz. 156. §-ának a) pontja alapján egészen előtérvezendő szántóra az ezennel 80 kor.-ban,

II. csak a m. kir. államkincstár javára előtérvezendő és ugyanazon lubotényi 139. sz. tjkvben foglalt ingatlanon Leskovszki András és Kormos Bálint szomszédok közt fából épült, 2 szobából és pitvarból álló s felerészben a végrehajtást szenvedő, valamint felerészben özv. Volk Andrásné birtokában lévő nem telekkönyvezett egész házra az ezennel 800 koronában megállapított becs.- és kikiáltási árban, azon határozott kijelentéssel, hogy a 356/a. hr. sz. Zsabi jarek dűlőbeli egész szántóra C. 1. sorsz. a özv. Duch Garancsovski Mária javára bekezelezett élethossziglani szolgálmi jog nem érintetik, — a végrehajtási árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi

A nyilvános árverés Lubotény községében 1908. évi január 10-ikén délután 9 és fél óraker fog megtartatni, a következő, úgy a tkönyvi hivatalban, mint Lubotényben a községében kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett:

1. Kikiáltási ár a fent megállapított becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.
3. Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 8 kor.-t, illetve 80 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez megfizetni.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
Kisseben, 1907. november 5-ikén.

Kochina s. k.,
kir. asztáros.

Hirdetmény.

Amerikában tartózkodó Licsák János ingatlanai — melyek Eperjesen a „Kralova hura“ és „Ribnyicski“ nevű dűlőkön fekszenek — szabad kézből eladók.

Felvilágosításokkal szolgál:

Dr. Sztchlo János
ügyvéd Eperjesen.

Pályázati hirdetés.

A Gazdasági Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság Bártfán igazgatósága fő-könyvelői állásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak kellő pénzügyi gyakorlattal bíró mérlegképes egyének, kik a német és tót nyelvben is kellő jártassággal bírnak.

Évi fizetés 1800 kor., 400 kor. lakkér, a tiszta nyereségnek 1%-a, 5 ötéves korpótlék a 200 kor. és nyugdíjintézetű hozzájárulás az intézet részéről.

A megválasztott tiszviselő félévi sikeres működés után véglegesítettik.

A kellőképpen felszerelt folyamodványok 1907. december 8-ikáig az igazgatóság elnökéhez: Szavkulits László úrhoz küldendők be. Az állás legkésőbb f. évi december hó 20-ikán foglalandó el.

Bártfa, 1907. évi november hó 25-ikén.

Az igazgatóság.

NEUMANN M.

CSÁSZ. ÉS KIRÁLYI UDVARI SZÁLLÍTÓ

KASSA

FŐ-UTCZA 27.

FÉRFI-, FIU-ÉS LEÁNYKA-
RUHÁK-TELEPÉNEK

ŐSZI-TÉLI NAGY ÁRJEGYZÉKE

MEGJELENT.

KIVÁNATRA INGYEN
ÉS BÉRMENYVE

AZ

EPERJESI LAPOK

részére

== KARÁCSONYI ==

HIRDETÉSEK

felvételnek

Kósch Árpád

könyvnyomdájában

= Eperjesen. =

Alapítottott 1869.

KÓSCH ÁRPÁD

Korszerűen s dűsan felszerelt * * * Legválasztékosabban berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA || PAPIRRAKTÁRA

EPERJESÉN.

Árjegyzékek, számlák, cégkártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intőlevelek, címkek, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok cégnyomással. ooo

Pénzügyintézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, üzleti könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződések, óvasok, ügyvédi könyvek stb.

Díszművek, könyvek, hetilapok, folyóiratok elegáns és pontos előállítás, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak nyomtatványainak szép és csinos kiállítása.

↳ Különlegesség könyvnyomdai színnyomásban!

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók izléses kivitelben, falragaszok részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítás. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

* Bármely hírlapra előfizetések közvetítése.

* Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntöde.

Költségvetések — készítenő nyomtatványokról — postafordultával.

Dalmatin
Dalmatin
Dalmatin

A legobb rovar- és féregirtós er 2, 30 és 50 filléres szabadalmazott dobozban.

Takarékosság szempontjából rendkívül célszerű és a gummifecskendőt fölöslegessé teszi. Használatban kitűnő hatásáért és egyszerű kezeléséért közkeveltségnek örvend.

Minden fűszerkereskedésben és drogeriában kapható.

Fólerakat:
STELLA vegyészeti gyár
 Ledermann, D. Budapest, VII. Nefelejts-utca 39.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsolési szer közközlésű, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és a polasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
 Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvetéssel teljesíthetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhírnél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsolés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.-és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

OCCASIO!

THRÓR GYULA

női- és férfi-divatárúházában = EPERJESEN = a

nagy karácsonyi vásár

megkezdődött november 15-ikén és tart egészen december 31-ikéig.

Ezen idő alatt a raktáron lévő összes árucikkek rendkívüli olcsó áron szerezhetők be.

Kéri a m. t. vásárló közönség szives pártfogását :: ::

THRÓR GYULA
 Eperjes.

OCCASIO!

Alapított 1865-ben. Legtökéletesebb kivitelű

ÁRUCIKKÉPEK

platin-nagyítások, aquarellek, olajfestmények, tájképfelvételek, képes-levelezőlapok, grafikai sokszorosítások

DIVALD műintézetében
 EPERJES.

A műintézet csarnokában (Kassai-út 8) időközönként ujdonságok kiállítva.

Jakobovics Ármin és Testvére

első kassai butorminta-terme és szőnyeg-árúháza

Kassán, Fő-utca 39. sz. a., saját házában,
 Telefon 171. || a székesegyházzal szemben. || Telefon 171.

Specialisták modern angol bőrbutorokban.

Raktáron tartunk mindig legnagyobb választékú készletet szilárdan dolgozott butorokból, minden most használt **fában** és **secessió-stylben**, u. m.: teljes

háló-, ebédlő-, úri-szoba és szalonberendezésekből,

luxus-, fantasia- és ülőbutorokból, szőnyegdivánok, ottománok és mindennemű matrácokból; úgyszintén elvállalunk mindennemű díszítési és kárpitos-munkákat is. — Továbbá nagy raktárt tartunk szőnyeg, függöny, ág- és asztalterítők, plüschtakarók- és futószőnyegekből.

Raktár előszoba- és konyhabutor-berendezésekből.

Szolgáljon továbbá a n. é. közönségnek b. tudomására, hogy a főpapság, tisztikar magasabb hivatalnokok és magánosok részére, valamint teljes menyasszonyi berendezéseket úgy helyben, mint vidéken

kedvező fizetési feltételek

mellett szállítunk.

Butorminta-terméink és szőnyeg-árúházunk oly látványosságot nyújtanak, hogy azok a főváros minden ily árútelepével szemben a versenyt mindenben bátran kiállják

Midőn a n. é. közönségnek irányunkban eddig is tanúsított bizalmáért hálás köszönetet mondunk, alázattal kérjük, hogy vállalatunkat kegyes pártfogásába venni sziveskedjék

Számos látogatósaik-, valamint nagybecsű megbízásukért esdve, maradunk

kiváló mély tisztelettel

Jakobovics Ármin és Testvére.

Képes árjegyzék kíváncsira bérmentve küldetik!

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az etvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
 Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” GYÓGYSZERTÁR
 Budapest, VI., Váci-körút 17

Eperjesen kapható: Williger Pál, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógytárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — **Bartfán:** Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.